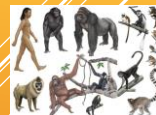
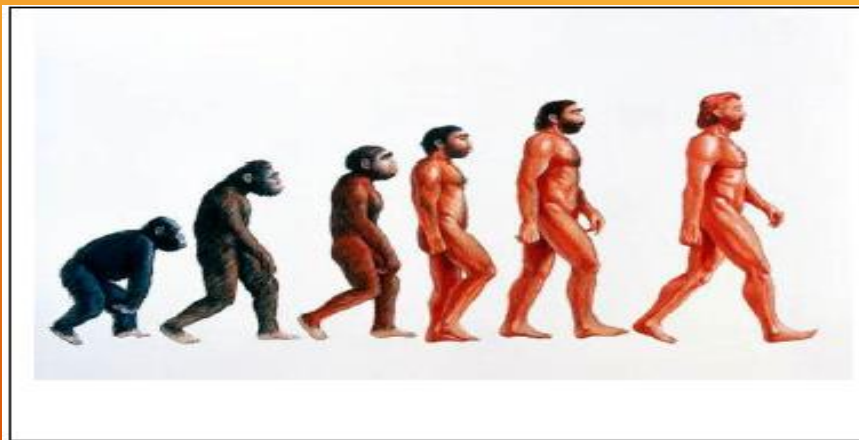

IZVOR IN RAZVOJ ČLOVEKA

1. AVSTRALOPITEK (ime avstralopitek pomeni »južna opica«)

Njegova lobanja je bila podobna opicji, z majhnimi možgani. Stopala, prsti na nogah in stegnenica so bili podobni človeškimi, kar kaže na pokončno držo in dvonožno hojo. Še vedno je bil večč plezanja po drevesih. Visok je bil 1–1,5 m. Prehranjeval se je z rastlinjem in lovil majhno divjad.

Njegov razvoj je verjetno šel v dve smeri. Ena smer je vodila h krepkim rastlinojedim predstavnikom, druga pa k predstavnikom z raznoliko prehrano, katerih možgani so se bolj razvili. Ti so se bolje prilagajali spremembam v okolju. Iz te skupine naj bi se razvili predniki današnjega sodobnega človeka.

2. SPRETNI ČLOVEK (Homo habilis)

Izdeloval je prvo kamnito orodje ter orožje za lov in nabiralništvo. Gibljiv palec na roki je omogočal spretno prijemanje predmetov. Visok je bil približno 1,5 m.

Kameno orodje za lov in nabiralništvo

3. POKONČNI ČLOVEK (Homo erectus)

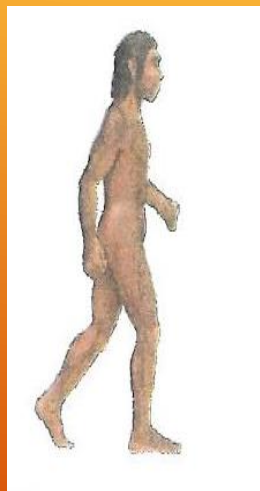
Je prva vrsta, ki je naselila tudi območja zunaj Afrike, v Aziji, morda tudi Evropi. Živel je v jamah ali gradil koče. Velik je bil toliko kot današnji človek. Izdeloval je kameno orodje za lov in razkosavanje plena ter uporabljal ogenj. Izdelava naprednejšega orodja, ki že zahteva razum, je omogočila hitrejši razvoj možganov.

4. NEANDERTALEC (*Homo neanderthalensis*)

Velikost možganov je bila podobna kot pri sodobnem človeku ali celo večja. Bil je potomec pokončnega človeka. Podobno kot pokončni človek je izdeloval naprednejše orodje in kočje za bivanje, kar že zahteva kompleksnejše razmišljanje. Živel je predvsem na področju današnje Evrope.

ZANIMIVOST:

V jami Divje babe nad Idrijo so arheologi izkopali piščal, staro okrog 50.000 do 60.000 let, ki je bila izdelana iz kosti jamskega medveda. Izdelal jo je neandertalec, ki je bil takrat edini človečnjak v Evropi. Piščal je najstarejše znano glasbilo na svetu.

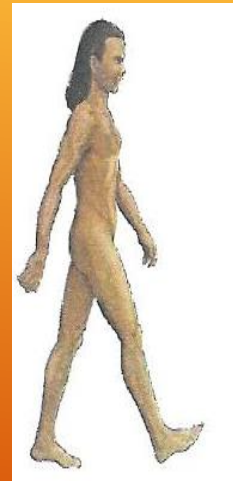

Piščal iz stegenice jamskega medveda

5. SODOBNI ČLOVEK (Homo sapiens)

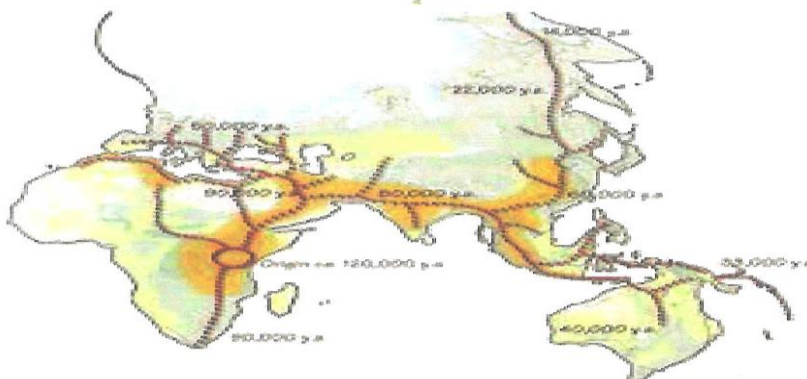
Tako kot njegovi predniki je tudi sodobni človek pogosto živel v skupinah v jamah, v katerih je po stenah vrezoval in slikal živalske podobe. Izpopolnil je orodje in izdelal orožje za lov: harpuno, lok in kopje. Izdeloval je nakit in se z obredi poslavljaj od mrtvih. Zaradi velikosti možganov je dosegel visoko stopnjo inteligence.

IZVOR SODOBNEGA ČLOVEKA

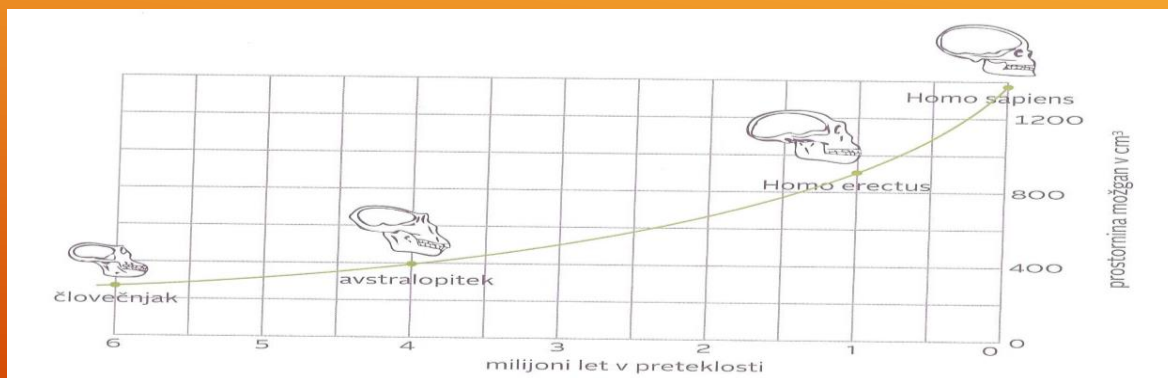

Izvor sodobnega človeka naj bi se po do zdaj znanih podatkih začel v gozdnih vzhodne Afrike, natančneje, Etiopije, kjer so našli najstarejše fosilne ostanke. Znanstveniki predvidevajo, da naj bi se sodobni človek odselil iz Afrike pred približno 65.000 leti, najprej v Azijo, nato pa v Evropo in Avstralijo, kjer naj bi izpodrinil druge tedaj živeče vrste, med drugim tudi pokončnega človeka v Aziji in neandertalca v Evropi.

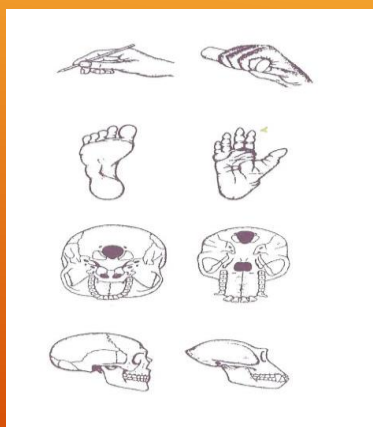
EVOLUCIJSKA ZGODOVINA PRIMATOV: spodnji diagram prikazuje evolucijo človeka oz. njegove lobanje

Prikaz značilnih razlik med človekom in človeku podobno opico:

ČLOVEK

OPICA

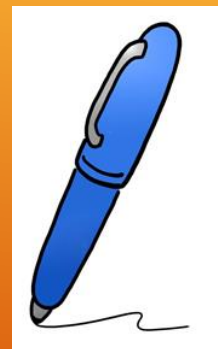

Zapis v zvezek: **IZVOR IN RAZVOJ ČLOVEKA**

OPIŠI VIDNE SPREMEMBE , KI SO NASTALE V EVOLUCIJI ČLOVEKA (pomagaj si s predstavitvijo in z učbenikom na str. 83 – 85)

- a) telesna višina:
- b) dlakavost:
- c) hoja:
- č) oblika glave:
- d) razmerje med dolžino rok in nog:

e) Primerjaj okostja: Gibona, človeka, šimpanza, gorile, orangutana